

РЕШЕНИЕ

№ 96

гр. Шумен, 05.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ШУМЕН, СЪСТАВ I, в публично заседание на четиринадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мирослав Г. Маринов

Членове: Ралица Ив. Хаджииванова
Йордан В. Димов

при участието на секретаря Силвия Й. Методиева
като разгледа докладваното от Мирослав Г. Маринов Въззивно гражданско дело № 20233600500010 по описа за 2023 година

Производство по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение №839 от 15.11.2022г. по гр.д.№1732/2022г., Районен съд - гр.Шумен е уважил предявените от Я. М. В. срещу ОД на МВР Шумен, искиви претенции по чл.178, ал.1, т.3 вр. чл.187, ал.5, т.2 от ЗМВР и чл.86, ал.1 от ЗЗД, за заплащане на сумата от 210,26 лева възнаграждение за положен извънреден труд за периода 01.12.2019г. - 10.07.2020г., и сумата 47,69 лв. мораторна лихва върху главницата за периода от 25.01.2020г. до 08.08.2022г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 08.08.2020г. до окончателното и изплащане. Ответника е осъден да заплати по сметка на ШРС държавна такса и разноски по уважените искиве в размер на 300 лева, а на ищеца са присъдени деловодни разноски в размер на 400 лева.

Недоволен от така постановеното решение, останал ответника, поради което го обжалва, като сочи доводи за неправилност на решението, и моли съда да го отмени, и да отхвърли предявените искиве.

В срока по чл.263 от ГПК, въззиваемата страна е депозирала отговор на жалбата, в който я оспорва, и моли съдът да потвърди атакуваното решение.

Въззивната жалба е подадена в срок, редовна и процесуално допустима.

Съдът констатира, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо, поради което и спора следва да се разгледа по същество.

Шуменският окръжен съд, след като обсъди доводите изложени в жалбата, становищата на страните, и прецени поотделно, и в съвкупност събраните по делото доказателства, намери жалбата за **основателна**.

Районен съд гр.Шумен е бил сезиран с обективно съединени искиви претенции от Я. М. В. срещу ОД на МВР Шумен за заплащане на положен от ищеца извънреден труд за периода 01.12.2019г. - 10.07.2020г. в размер на 210,26 лева, представляващ дължимо допълнително възнаграждение за положен извънреден труд в размер на 57 часа, получен в резултат на преизчисляване на положен нощен труд с коефициент 1,143, ведно със законната лихва върху главницата от датата на предявяване на иска до окончателното и изплащане, и обезщетение за забава за периода от 25.01.2020г. до 08.08.2022г., в размер на 47,69 лв..

От събраните по делото доказателства, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, се установи следното от фактическа страна. През процесния период ищецът е полагал труд при ответника на длъжността „Командир на отделение в група „Охранителна полиция“ към Районно управление "Полиция" – Нови пазар при ОД на МВР –Шумен, като във връзка с изпълнение на трудовите си задължения, той е работел при ответника на 12 часови смени, а работното му време, съобразно нормативните изисквания, се изчислявало сумирано на тримесечен период. От допуснатата по делото съдебно счетоводна експертиза се установява, че за периода, за който жалбоподателя търси компенсация за положения от него нощен труд - 01.12.2019 г. – 10.07.2020 г., е положил общо 194 часа нощен труд, който, преизчислен с коефициент 1,143 се определя общо на 222 часа за процесния период. Размерът на възнаграждението след приравняване на положения от ищеца нощен труд в дневен с коефициент 1,143 за извънреден труд за процесния период възлиза на 210,26 лв., а на мораторната лихва – на 47,69 лева.

Анализът на горната фактическа обстановка налага следните правни изводи: Предявени са обективно кумулативно съединени искиве с правно основание чл.176 ЗМВР вр. чл.187, ал.5, т.2 ЗМВР вр. чл.179, ал.1 вр. чл.178, ал.1, т.3 ЗМВР, и с правно основание чл.86, ал.1 ЗЗД. Съгласно чл.176 от ЗМВР брутното месечно възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. Към основното месечно възнаграждение на държавните служители се изплащат допълнителни възнаграждения за извънреден труд (178, ал. 1, т. 3 ЗМВР). Според действащата разпоредба на чл. 187 от ЗМВР през процесния период, нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица (чл. 187, ал. 1 ЗМВР). Работното време на държавните служители се изчислява в работни дни – подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени – сумирано за тримесечен период (чл. 187, ал. 3, изр. 1 ЗМВР). При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22, 00 и 6, 00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период (чл. 187, ал. 3, изр. 3 ЗМВР). Работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период – за служителите, работещи на смени, чрез заплащане с 50 на сто увеличение върху

основното месечно възнаграждение (чл. 187, ал. 5, т. 2 вр. ал. 6 ЗМВР).

Съобразно чл. 187, ал. 9 ЗМВР, редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи. През процесния период е действала Наредба № 81213-776 от 29.07.2016 г. за реда за организация и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерство на вътрешните работи, издадена от министъра на вътрешните работи, обн., ДВ, бр. 60 от 02.08.2016 г., в сила от 02.08.2016 г., отм., бр. 3 от 10.01.2020 г., в сила от 10.01.2020 г., Решение № 16766 на ВАС на РБ – бр. 4 от 14.01.2020 г. В чл. 3, ал. 3 от наредбата е предвидено, че за държавните служители от МВР е възможно полагането на труд и през нощта между 22. 00 ч. и 06. 00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период, а в чл. 31 – че отработеното време между 22. 00 ч. и 06. 00 ч. се отчита с протокол, като са посочени лицата, които го изготвят, сроковете за това и начинът на отчитане на броя отработени часове. В посочения подзаконов нормативен акт обаче липсва правило за трансформиране на нощния труд в дневен /за разлика от чл. 31, ал. 1 от Наредба № 81213407 от 11.08.2014 г., отм. с Наредба № 81213-592 от 25.05.2015 г., съгласно който при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22. 00 ч. и 06. 00 ч. за отчетния период се умножава по 0.143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период/. Горното правило за трансформация липсва и в издадените в последствие Наредба №81213-36/07.01.2020 г., Наредба № 81213-1174 от 21.10.2020 г., Наредба № 81213-1353 от 15.12.2020 г..

Със разяснения, дадени в Тълкувателно решение №1 от 15.03.2023 г. на ВКС по т. д. № 1/2020 г., ОСГК, се прие, че при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от същата наредба/ и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове. Изложени са съображения, че по смисъла на чл. 187, ал. 1 ЗМВР, „8 часа дневно“ означава 8 астрономически часа, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага – през деня, в неговата „светла“ част и през нощта – в неговата „тъмна“ част, в последната хипотеза от 22 часа до 6.00 12 часа. Съпоставката на нормите на чл. 187, ал. 1 и 3 ЗМВР с чл. 140 КТ показвала, че разпоредбите на ЗМВР установяват по – голяма продължителност на работното време на нощния труд на служителите от МВР в сравнение с тази на работниците и служителите по трудово правоотношение. Различieto – установената с разпоредбите на ЗМВР по – голяма продължителност на работното време на нощния труд за служителите от МВР се аргументира с основните функции на МВР, регламентирани в чл. 2, ал. 1 ЗМВР.

Разпоредбите на чл. 179 и чл. 187, ал. 9 ЗМВР са делегиращи законови норми, които предвиждат условията и редът за полагане на нощен труд, включително отчитането му и заплащането да се извършват със съответните актове – наредба и заповед. С последната, представляваща индивидуален административен акт се предвижда министърът на вътрешните работи да определя размера на възнаграждението за положен нощен труд. В издадените наредби липсва правило като това на чл. 9, ал. 2 НСОПЗ, но липсата била обяснима с волята на законодателя да не се създава норма за преобразуване на нощни часове в дневни. Не са налице и останалите две предпоставки за прилагането на чл. 46, ал. 2, изр. 1 ЗНА. Случаите по ЗМВР и по КТ не са сходни. Трудовото правоотношение е насочено към изпълнение на частен интерес, а служебното правоотношение се реализира за осъществяване на държавна власт, т. е. като вид правоотношения те са различни, а не сходни. Прилагането на НСОПЗ към въпросните служебни правоотношения не би обезпечило постигането на законова цел доколкото методите на регулиране на отношенията и заложената в чл. 187, ал. 1 ЗМВР, воля на законодателя е да се прилага еднаква продължителност на работното време през деня и нощта - „8 часа дневно“, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага – през деня или през нощта. При разработването и приемането на ЗМВР, законодателя е имал предвид разбирането за спецификата на служебните правоотношения и равенството на гражданите пред закона, като неблагоприятните последици от полагането на нощен труд от служители на МВР се компенсират със съответните компенсаторни механизми - допълнително възнаграждение за прослужено време – чл. 178, ал. 1, т. 1 ЗМВР, по- голям основен платен годишен отпуск /чл. 189, ал. 1 ЗМВР/, обезщетение при прекратяване на служебно правоотношение /чл. 234, ал. 1 ЗМВР/, по – благоприятен режим за заплащане на извънреден труд /чл. 187, ал. 5, 6 и 7 ЗМВР/, липса на задължение за заплащане на осигурителни вноски и по – благоприятни условия за придобиване право на пенсия /чл. 69, ал. 2 КСО/, пенсиониране при условията на I категория труд /чл. 69 КСО/ и др..

Ето защо и предвид задължителния за съдилищата характер на тълкуването на закона, прието с горното тълкувателно решение, следва да бъде изоставена възприетата до настоящия момент практика за субсидиарното приложение на разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ за трансформиране на нощните часове в дневни с коефициент 1,143.

Предвид изложеното исковата претенция за заплащане на извънреден труд за процесния период, получен след преобразуване на положените часове нощен труд в дневен, се явява неоснователна и като такава следва да се отхвърли, както и акцесорната за заплащане на обезщетение за забава върху главницата.

Атакуваното решение следва да бъде отменено и постановено друго, с което исковите да се отхвърлят. Жалбоподателя е бил представляван от юрисконсулт, поради което и следва да му бъде определено възнаграждение за първоинстанционното и за въззивното производство в съответствие с разпоредбата на чл. 78, ал. 8 ГПК, съгласно която размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ, който от своя страна

препраща към Наредба за заплащането на правната помощ. Съгласно чл.23, т.1 НЗПП за защита по трудови дела за отмяна на уволнение или за възстановяване на работа, когато искът е предявен самостоятелно – от 50 до 180 лв., а по трудови дела с определен материален интерес – от 100 до 360 лв., поради което, предвид фактическата и правна сложност на делото, на ответника следва да се определи и присъди възнаграждение в размер на по 100 лева за въззивната и първата инстанция.

Водим от горното, и на основание чл.271 от ГПК, Шуменският окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение №839 от 15.11.2022г. по гр.д.№1732/2022г. на Районен съд - гр.Шумен, като вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ предявените от Я. М. В. с ЕГН ***** срещу ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ – ШУМЕН, гр. Шумен, искиви претенции с правно основание чл.178, ал.1, т.3 вр. чл.187, ал.5, т.2 от ЗМВР за заплащане на сумата от 210,26 лева, възнаграждение за положен извънреден труд за периода 01.12.2019г. - 10.07.2020г., представляващ дължимо допълнително възнаграждение за положен извънреден труд в размер на 24 часа, получен в резултат на преизчисляване на положен нощен труд с коефициент 1,143, и по чл.86, ал.1 от ЗЗД за заплащане на сумата 47,69 лв. мораторна лихва върху главницата за периода от 25.01.2020г. до 08.08.2022г., като НЕОСНОВАТЕЛНИ.

ОСЪЖДА Я. М. В. с ЕГН *****, **ДА ЗАПЛАТИ** ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ – ШУМЕН, гр. Шумен, сумата от **200** лв., представляваща направените по делото разноски за първата и въззивната инстанция.

На основание чл.280, ал.3, т.3 от ГПК, решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____